

Znak sprawy:
BK.1711.1.4.2017

RAPORT
z kontroli problemowej Nr P - 6/2017
przeprowadzonej w miejskich
zakładach opieki zdrowotnej Gminy Zabrze

Kontrolę w dniach od 16 marca do 23 marca 2017 r. przeprowadziła Halina Bałata główny specjalista Biura Kontroli Urzędu Miejskiego w Zabrzu, działający na podstawie Zarządzenia Nr 935/BK/2016 Prezydenta Miasta Zabrze z dnia 22 września 2016 roku w sprawie *przeprowadzenia kontroli gospodarki finansowej 2016 r. w zakresie prawidłowości dysponowania środkami finansów publicznych zgodnie z ustawą o finansach publicznych oraz z ustaloną w jednostce polityką rachunkowości we wszystkich jednostkach sektora finansów publicznych podległych Prezydentowi Miasta Zabrze i przez niego nadzorowanych* (Załącznik nr 1) z upoważnienia do kontroli Nr 89/2017 (Załącznik nr 2). Kontrolę przeprowadzono przy użyciu opracowanego wzoru ankiety (Załącznik nr 3).

Przedmiotem kontroli była „Analiza danych zawartych w ankietach pod kątem prawidłowości dysponowania środkami finansów publicznych zgodnie z ustawą o finansach publicznych oraz ustalonym w jednostce procedurami kontroli zarządczej w 2016 r.”

Kontrolą objęto przychody i koszty poniesione przez miejskie zakłady opieki zdrowotnej w 2016 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w kolejnych rozdziałach:

I.	SP ZOZ Ośrodek Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych (ORDN).....	1
II.	SP ZOZ Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień (OPiLU).....	3
III.	U w a g i i w n i o s k i.....	5

I. SP ZOZ Ośrodek Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych (ORDN)

Ośrodek Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych w Zabrzu, ul. 3 Maja 10, jest miejskim samodzielnym publicznym zakładem opieki zdrowotnej.

Numer statystyczny – 273535896.

Kierownikiem ORDN jest Pan Ahmad Farouni powołany przez Prezydenta Miasta Zabrze od dnia 03.11.2014 r. na okres do dnia 02.11.2020 r.

Główną księgową ORDN jest Pani Aneta Barczyk-Szczerbanowska zatrudniona od dnia 01.07.1998 r. na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy jako księgowa, a następnie na stanowisku głównej księgowej w oparciu o powierzenie obowiązków i odpowiedzialności zgodnie z ustawą o finansach publicznych. W dniu 16.03.2016 r. kierownik jednostki dokonał aktualizacji powierzenia obowiązków i odpowiedzialności głównej księgowej. W okresie objętym kontrolą główna księgowa zatrudniona była w wymiarze 7/8 etatu.

Wielkość średniorocznego zatrudnienia i dane finansowe za okres 2014 i 2015 r. wykorzystane do niniejszej analizy pochodzą z ankiet złożonych do BK w latach 2015-2016 zgodnie z Zarządzeniami Nr 851/BK/2014 i Nr 772/BK/2015 Prezydenta Miasta Zabrze.

Żółty

Średnioroczne zatrudnienie w ORDN w 2015 r. wynosiło **10,29** etatów. W roku 2016 osiągnęło poziom **11,15** etatów, co oznacza, że w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosło o **8,32%** (Tabela 1 – Zał. nr 4). Na dzień 15.12.2016 r. zatrudnienie wynosiło **14** osób na **11,63** etatach.

Przychody ORDN w 2014 r. wynosiły **629 703,42 zł**. Przychody ze świadczonych usług **629 563,68 zł**, tj. **99,97 %** wszystkich przychodów, a przychody z działalności pomocniczej **-372,22 zł**. Składały się na nie: zmiana stanu produktów (-1 155,00 zł), przychody finansowe z odsetek od środków pieniężnych na rachunkach bankowych (634,88 zł) oraz pozostałe przychody operacyjne (147,90 zł).

W 2015 r. przychody ORDN wzrosły do kwoty **784 370,24 zł**, tj. o **24,56 %** w porównaniu z rokiem poprzednim. Suma przychodów ze świadczonych usług „ogółem” wyniosła **793 550,16 zł** i składały się na nie: dotacja na realizację programu zdrowotnego – 390 000,00 zł, przychody ze świadczonych usług zdrowotnych – 403 550,16 zł. Natomiast przychody z działalności pomocniczej zamknęły się w kwocie (-10 279,79 zł), na które składały się: przychody finansowe (odsetki na rachunkach bankowych) – 457,25 zł, pozostałe przychody operacyjne - 11 513,97 zł oraz zmiana stanu produktów (- 22 251,01 zł). Ponadto otrzymano darowiznę rzeczową o wartości – **1 099,87 zł**. W zapisie księgowym dotyczącym zmiany stanu produktów pojawiły się wartości ujemne, co wynika ze sposobu sporządzania rachunku zysków i strat w wersji porównawczej. Zmiana stanu produktów (zwiększenie – wartość dodatnia, zmniejszenie – wartość ujemna) to pozycja, w której wykazuje się odpowiednio saldo Wn albo saldo Ma konta 490. Saldo Wn lub Ma konta 490 oznacza zmianę stanu rozliczeń międzyokresowych kosztów na koniec roku w stosunku do stanu na początek roku. Saldo Wn oznacza zmniejszenie stanu (znak minus) a saldo Ma oznacza zwiększenie stanu (znak plus).

W 2016 r. przychody ORDN spadły do kwoty **740 781,19 zł**, tj. o **5,56%** w porównaniu z rokiem poprzednim, w tym przychody ze świadczonych usług „ogółem” spadły do kwoty **727 825,60 zł**, tj. o **8,28%** w porównaniu z rokiem poprzednim i stanowiły **98,25%** całości przychodów. Podobnie jak w roku poprzednim dotacja na realizację programu zdrowotnego wynosiła 390 000,00 zł (52,65% całości przychodów), a przychody ze świadczonych usług zdrowotnych – 337 825,60 zł (45,60% całości przychodów). Natomiast przychody z działalności pomocniczej zamknęły się kwotą **12 810,37 zł**, co stanowiło **1,73%** wszystkich przychodów. Na przychody z działalności pomocniczej, podobnie jak w latach poprzednich, składały się: zmiana stanu produktów (11 211,01 zł), przychody finansowe z odsetek od środków pieniężnych na rachunkach bankowych (249,87 zł) oraz pozostałe przychody operacyjne (1 349,49 zł). Otrzymano także darowiznę rzeczową o wartości 145,22 zł (Tabela 2 – Zał. nr 5).

Koszty działalności ORDN w 2014 r. wynosiły **581 985,85 zł**, w tym wynagrodzenia – **351 236,27 zł**, tj. **60,35%** tych kosztów.

W 2015 r. koszty działalności ORDN wzrosły do kwoty **663 724,13 zł**, tj. o **14,04%**, przy wzroście wynagrodzeń o **10,16%** (do kwoty 386 909,27 zł), tj. do **58,29%** wszystkich kosztów jednostki.

W kontrolowanym roku w porównaniu z rokiem poprzednim koszty wzrosły do kwoty **774 154,83 zł**, czyli o **16,64%**, a wynagrodzenia o **23,87%**, osiągając kwotę **479 258,66 zł**, co stanowiło **61,91%** wszystkich kosztów ORDN (Tabela 3 – Zał. nr 6).

Podstawowym elementem wynagrodzeń były wynagrodzenia zasadnicze, które w 2016 r. wyniosły **294 692,33 zł**, tj. **61,49%** całości wynagrodzeń (Tabela 4 i 5 – Zał. nr 7 i 8).

Premie pracownicze zamknęły się kwotą **97 525,03 zł**, co stanowiło **33,09%** wynagrodzeń zasadniczych (Tabela 4 i 5 – Zał. nr 7 i 8). Fundusz premiowy ustalono w wysokości 35% wynagrodzeń zasadniczych. W 2016 r. nie zawierano umów cywilnoprawnych z pracownikami jednostki.

Średni miesięczny koszt jednego etatu w 2016 r. wyniósł **3 583,19 zł** i był wyższy od średniego wynagrodzenia roku poprzedniego o **14,36%** (Tabela 8 – Zał. nr 11). Ze złożonych wyjaśnień wynika, że na wzrost wynagrodzeń miała wpływ wypłacona odprawa emerytalna, regulacja płac oraz wypłata środków z rezerwy na świadczenia na podstawie zarządzenia Kierownika nr 01/2016 z dnia 4 kwietnia 2016 r.

W czasie kontroli szczegółowej analizie poddano wynagrodzenia za kwiecień 2016 r. Ustalono, że na wynagrodzenia pracowników w omawianym miesiącu przeznaczono **36 270,35 zł**, co stanowiło **7,57%** rocznych kosztów wynagrodzeń (Tabela 6 – Zał. nr 9). Złożyły się na nie:

- wynagrodzenia zasadnicze **24 530,00 zł** – **67,63%** całości wynagrodzeń,
- dodatek za wysługę **3 416,40 zł** – **13,93%** wynagrodzeń zasadniczych,
- premia **8 009,10 zł** – **32,65%** wynagrodzeń zasadniczych,
- inne dodatki **314,85 zł** – **0,87%** wynagrodzeń (wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy).

W 2016 r. prawidłowy odpis na ZFŚS wyniósł **12 192,94 zł** i w takiej kwocie go wykonano. Kontrolujący nie ma zastrzeżeń do naliczania ZFŚS (Tabela 7- Zał. nr 10).

W ORDN w 2016 r. instytucje kontroli zewnętrznych przeprowadziły 1 kontrolę (PIP). Nie przeprowadzano kontroli finansowych.

Według informacji podanych w ankiecie w jednostce nie wystąpiły w III kwartale 2016 r. zobowiązania z tytułów dłużnych dotyczących umów sprzedaży w rozumieniu przepisów § 2 ust. 1 instrukcji sporządzania sprawozdań Rb-Z.

Powyższa kontrola objęła swoim zakresem **17,82%** (w ujęciu kwotowym **137 979,22 zł**) wszystkich kosztów działalności jednostki.

Fakt przeprowadzenia kontroli ankietowej odnotowano w książce kontroli jednostki pod pozycją 36.

II. SP ZOZ Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień (OPiLU)

Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w Zabrze, Park Hutniczy 6, jest miejskim samodzielnym publicznym zakładem opieki zdrowotnej.

Numer statystyczny – **276116349**.

Kierownikiem OPiLU od dnia 01.02.1999 r. jest Pani Małgorzata Kowalcze powołana na stanowisko uchwałą Zarządu Miasta nr 27/99 z dnia 29.01.1999 r.

Główną księgową OPiLU od 01.09.2001 r. jest Pani Marianna Papaj, której powierzono obowiązki i odpowiedzialność zgodnie z ustawą o finansach publicznych.

Wielkość średniorocznego zatrudnienia i dane finansowe za okres 2014 i 2015 r. wykorzystane do niniejszej analizy pochodzą z ankiet złożonych do BK w latach 2015-2016 zgodnie z Zarządzeniami Nr 851/BK/2014 i Nr 772/BK/2015 Prezydenta Miasta Zabrze.

Średnioroczne zatrudnienie w OPiLU w 2015 r. wynosiło **29,44** etatów. W roku 2016 osiągnęło poziom **29,75** etatów, co oznacza, że w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosło o **1,05%** (Tabela 1 – Zał. nr 4). Na dzień 15.12.2016 r. zatrudnienie wynosiło **33** osoby na **30,10** etatach.

Przychody OPiLU w 2014 r. wynosiły **2 369 721,05 zł**. Przychody ze świadczonych usług **2 307 316,40 zł**, tj. **97,37 %** całości przychodów, a przychody z działalności pomocniczej **62 404,65 zł**. Składały się na nie: zmiana stanu produktów (48 610,42 zł), przychody finan-

Jan

sowe z odsetek od środków pieniężnych na rachunkach bankowych (11 496,34 zł) oraz pozostałe przychody operacyjne (2 297,89 zł).

W 2015 r. przychody OPIŁU wzrosły do kwoty **2 430 987,46 zł**, tj. o **2,59 %** w porównaniu z rokiem poprzednim. Suma przychodów ze świadczonych usług „ogółem” wyniosła **2 396 854,00 zł** na które składały się: dotacja na realizację programu zdrowotnego – 729 000,00 zł, przychody ze świadczonych usług zdrowotnych – 1 667 854,00 zł. Natomiast przychody z działalności pomocniczej zamknęły się w kwocie (34 133,46 zł), na które składały się: przychody finansów (odsetki na rachunkach bankowych) – 7 819,46 zł, pozostałe przychody operacyjne – 5 823,65 zł oraz zmiana stanu produktów – 20 490,35 zł.

W 2016 r. przychody OPIŁU wzrosły do kwoty **2 431 114,75 zł**, tj. o **0,01%** w porównaniu z rokiem poprzednim, w tym przychody ze świadczonych usług „ogółem” wzrosły do kwoty **2 401 826,14 zł**, tj. o **0,21%** w porównaniu z rokiem poprzednim i stanowiły **98,80%** całości przychodów. Dotacja na realizację programu zdrowotnego wyniosła 734 000,00 zł (30,19% całości przychodów) i była wyższa o 0,69% od roku poprzedniego, a przychody ze świadczonych usług zdrowotnych wynosiły 1 667 826,14 zł (68,60% całości przychodów). Natomiast przychody z działalności pomocniczej zamknęły się kwotą **29 288,61 zł**, co stanowiło **1,20%** wszystkich przychodów. Na przychody z działalności pomocniczej, podobnie jak w latach poprzednich, składały się: zmiana stanu produktów (7 711,39 zł), przychody finansowe z odsetek od środków pieniężnych na rachunkach bankowych (4 500,65 zł) oraz pozostałe przychody operacyjne (17 076,57 zł) - Tabela 2 – Zał. nr 5.

Koszty działalności OPIŁU w 2014 r. wynosiły 2 295 120,88 zł, w tym wynagrodzenia – **1 338 865,41 zł**, tj. **58,34%** tych kosztów.

W 2015 r. koszty działalności OPIŁU wzrosły do kwoty **2 410 779,84 zł**, tj. o **5,04%**, przy wzroście wynagrodzeń o **3,66%** (do kwoty 1 387 814,60 zł), tj. do **57,57%** wszystkich kosztów jednostki.

W kontrolowanym roku w porównaniu z rokiem poprzednim koszty wzrosły do kwoty **2 427 001,90 zł**, czyli o **0,67%**, a wynagrodzenia o **2,53%**, osiągając kwotę **1 422 899,58 zł**, co stanowiło **58,63%** wszystkich kosztów OPIŁU (Tabela 3 – Zał. nr 6).

Podstawowym elementem wynagrodzeń były wynagrodzenia zasadnicze, które w 2016 r. wynosiły **936 704,59 zł**, tj. **65,83%** całości wynagrodzeń (Tabela 4 i 5 – Zał. nr 7 i 8).

Premie pracownicze zamknęły się kwotą **246 744,82 zł**, co stanowiło **26,34%** wynagrodzeń zasadniczych (Tabela 4 i 5 – Zał. nr 7 i 8). Zgodnie z Regulaminem premiowania (zał. nr 4 do regulaminu wynagradzania) fundusz premiowy ustalono w wysokości 35% wynagrodzeń zasadniczych.

W kontrolowanym roku wartość zawartych umów cywilnoprawnych z pracownikami jednostki wyniosła 6 500,00 zł.

Średni miesięczny koszt jednego etatu w 2016 r. wyniósł **3 985,71 zł** i był wyższy od średniego wynagrodzenia roku poprzedniego o **1,46%** (Tabela 8 – Zał. nr 11).

W czasie kontroli szczegółowej analizie poddano wynagrodzenia za kwiecień 2016 r. Ustalono, że na wynagrodzenia pracowników w omawianym miesiącu przeznaczono **112 337,34 zł**, co stanowiło **7,89%** rocznych kosztów wynagrodzeń (Tabela 6 – Zał. nr 9). Złożyły się na nie:

- wynagrodzenia zasadnicze	74 914,17 zł – 66,69% całości wynagrodzeń,
- dodatek za wysługę	11 431,73 zł - 15,26% wynagrodzeń zasadniczych,
- premia	18 252,17 zł - 24,36% wynagrodzeń zasadniczych,
- dodatek funkcyjny	3 225,00 zł - 2,87% całości wynagrodzeń;
- inne dodatki	4 514,27 zł - 6,89% wynagrodzeń (wyn. za czas niezdolności do pracy i dod. specjalny).

W 2016 r. prawidłowy odpis na ZFŚS wyniósł **33 273,70 zł** i w takiej kwocie go wykonano. Kontrolujący nie ma zastrzeżeń do naliczania ZFŚS (Tabela 7 – Zał. nr 10).

W OPIŁU w 2016 r. instytucje kontroli zewnętrznych nie przeprowadzały kontroli.

Według informacji podanych w ankiecie w jednostce nie wystąpiły w III kwartale 2016 r. zobowiązania z tytułów dłużnych dotyczących umów sprzedaży w rozumieniu przepisów § 2 ust. 1 instrukcji sporządzania sprawozdań Rb-Z.

Powyższa kontrola objęła swoim zakresem **15,41%** (w ujęciu kwotowym **374 103,69 zł**) wszystkich kosztów działalności jednostki.

Fakt przeprowadzenia kontroli ankietowej odnotowano w książce kontroli jednostki pod pozycją 21.

III. Uwagi końcowe i wnioski

Problematyką kontrolę ankietową przeprowadzono w dwóch samodzielnych publicznych zakładach opieki zdrowotnej gminy Zabrze. Objęto nią **16,00%** wszystkich kosztów działalności obu jednostek, tj. **512 082,91 zł**.

Z materiałów kontroli wynika, iż stan zatrudnienia na dzień 15 grudnia 2016 roku wynosił **47** osób na **41,73** etatach, a średnioroczne zatrudnienie **40,90** etatów. W porównaniu z rokiem poprzednim średnioroczne zatrudnienie w obu jednostkach wzrosło o **2,93%**.

Przychody SP ZOZ w 2014 r. wynosiły **2 999 424,47 zł**, w 2015 r. **3 215 357,70 zł**, a w 2016 roku - **3 171 895,94 zł** i były niższe od przychodów roku poprzedniego o **1,35%**. Przychody, które w większości pochodziły ze świadczenia usług zdrowotnych oraz dotacji na ich świadczenie wyniosły **3 129 651,74 zł**, tj. **98,67%** wszystkich przychodów w porównaniu z rokiem poprzednim spadły o **1,90%**. Ze świadczenia usług zdrowotnych osiągnięto kwotę przychodu **2 005 651,74 zł**, tj. **63,23%** wszystkich przychodów, a z dotacji – **1 124 000,00 zł**, tj. **35,44%** całości przychodów. W porównaniu z rokiem poprzednim kwota ze świadczeń usług zdrowotnych spadła o **3,17%**, a dotacji wzrosła o **0,45%** (Tabela 2 – Zał. nr 5).

Koszty działalności SP ZOZ w 2014 r. wyniosły **2 877 106,73 zł**, w 2015 r. **3 074 503,97 zł**, a w 2016 r. - **3 201 156,73 zł** i były wyższe od kosztów roku poprzedniego o **4,12%**. Największą pozycję kosztów stanowiły wynagrodzenia osobowe pracowników (**59,42%**), które w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosły o **7,18%** i wyniosły **1 902 158,24 zł** (Tabela 3 Zał. nr 6).

Podstawowym elementem wynagrodzeń były wynagrodzenia zasadnicze, które w 2016 r. w zabrzańskich SP ZOZ-ach stanowiły **64,74%** całości wynagrodzeń. Premie w okresie objętym kontrolą stanowiły **27,96 %** wynagrodzeń zasadniczych (Tabela 5 – Zał. nr 8).

Miesięczne wynagrodzenie brutto dla jednego etatu w 2016 r. wynosiło **3 876,01 zł** i było wyższe od wynagrodzenia roku poprzedniego o **4,12%** (Tabela 8 - Zał. nr 11).

W ramach niniejszej kontroli szczegółowej analizie poddano wynagrodzenia za kwiecień 2016 r. Ustalono, że na wynagrodzenia osobowe pracowników w omawianym miesiącu przeznaczono **148 607,69 zł**, co stanowiło **7,81%** rocznych kosztów wynagrodzeń. Należne i wypłacone za miesiąc kwiecień 2016 r. wynagrodzenia obejmowały: wynagrodzenia zasadnicze (**66,92%** całości wynagrodzeń), premie (**26,41%** wynagrodzeń zasadniczych), dodatki funkcyjne (**2,17%** całości wynagrodzeń), dodatki za wysługę lat (**14,93%** wynagrodzeń zasadniczych) oraz inne dodatki (**5,42%** całości wynagrodzeń) - Tabela 6 – Zał. nr 9.

W miesiącu poddanym kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie realizacji kosztów wynagrodzeń pracowniczych oraz funduszu premiowego ustalonego w obowiązujących regulaminach wynagradzania i premiowania.

Wnikliwej analizie poddano tworzenie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. Odpis na ten Fundusz w kontrolowanych jednostkach był dokonywany prawidłowo.

W 2016 r. instytucje kontroli zewnętrznych przeprowadziły 1 kontrolę w ORDN. Nie było kontroli finansowych.

Według informacji podanych w ankietach w badanych jednostkach nie wystąpiły w III kwartale 2016 r. zobowiązania z tytułów dłużnych dotyczących umów sprzedaży w rozumieniu przepisów § 2 ust. 1 instrukcji sporządzania sprawozdań Rb-Z.

W trakcie dokonywania czynności kontrolnych nie sformulowano zaleceń.

Na powyższych ustaleniach czynności kontrolne zakończono.

Raport z kontroli składa się z 6 stron. Jego integralną część stanowi 11 załączników na 18 stronach.

Kierownikowi kontrolowanej jednostki przysługuje z mocy przepisów § 19 *Regulaminu przeprowadzania kontroli instytucjonalnych przez Biuro Kontroli Urzędu Miejskiego w Zabrzu* (zał. do Zarządzenia Nr 92/BK/2016 Prezydenta Miasta Zabrze z dnia 3 lutego 2016 r.) prawo do pisemnego zgłaszania uzasadnionych zastrzeżeń merytorycznych co do ustaleń zawartych w niniejszym protokole w terminie 3 dni od daty doręczenia raportu.

Udostępnianie informacji zawartych w raporcie następuje z zgodnie z obowiązującym Statutem Miasta Zabrze, z zachowaniem przepisów ustaw, na mocy których dokonuje się wyłączeń jawności.

Raport niniejszy sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach.

Jeden egzemplarz raportu (wyciąg dot. danej jednostki organizacyjnej) przekazano kierownikowi kontrolowanej jednostki.

Zabrze, dnia 24 marca 2017 r.

Główny Specjalista

mgr Halma Bałata

Kontrolujący